

Tekstiilitaidetta kierrätysmateriaaleista

Johdanto

Tässä työssä kudotaan oma tekstiilitaideteos ja tutustutaan kankaankudonnan periaatteisiin.

Työn kesto on yli 60 min.

Työ sopii parhaiten yli 10-vuotiaille, mutta nuoremmat voivat tutustua asiaan aikuisen avustuksella!

Teoria

Kudonnaksi tai kutomiseksi kutsutaan kankaan tai esimerkiksi taidekäsityön valmistamista loimi- ja kudelankajärjestelmää hyödyntäen.

Pituussuunnassa kulkevia lankoja kankaassa kutsutaan loimeksi, ja leveysuunnassa kulkevia lankoja kuteeksi.

Kangasta kudotaan yleensä käsin kangaspuilla tai teollisesti kutomakoneella.

Tarvitset

- pahvinpala
- viivoitin
- kynä
- sakset
- teippi
- neula
- naruja, lankoja, kuteita, muovia ja muuta kierrätysmateriaalia
- **Vinkki!**
Kierrätyskeskuksista ja kirpputoreilta löytyy paljon erilaisia lankoja ja kierrätysmateriaaleja edullisesti ja sopivan pieninä kerinä – täydellistä kokeilun kannalta!

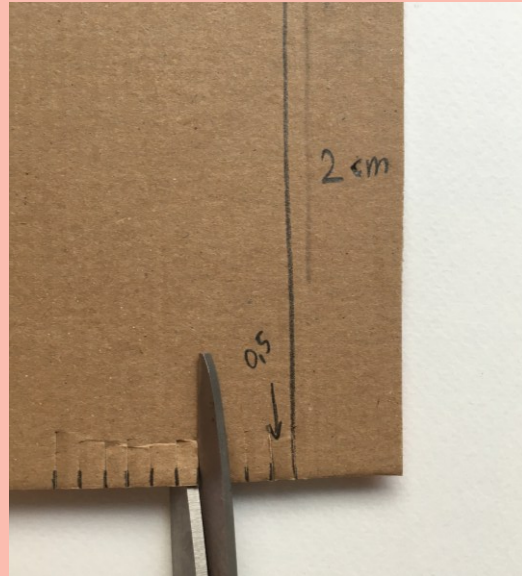

Kuva: Viivi Räsänen / Aalto Junior

Työvaiheet

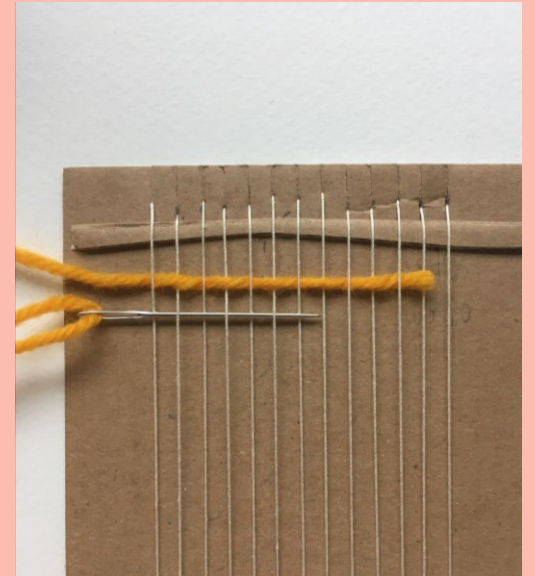
1. Merkit loimilangoille
Tee viivoittimella ja kynällä pahvinpalan ylä- ja alareunoihin parillinen määrä merkkejä n. 0,5 cm välein. Jätä reunoille n. 2 cm tilaa.

2. Kolot loimilangoille
Leikkaa merkkien kohdalta pienet viillot pahvin reunaan, n. 0,5–1 cm on riittävä syvyys.

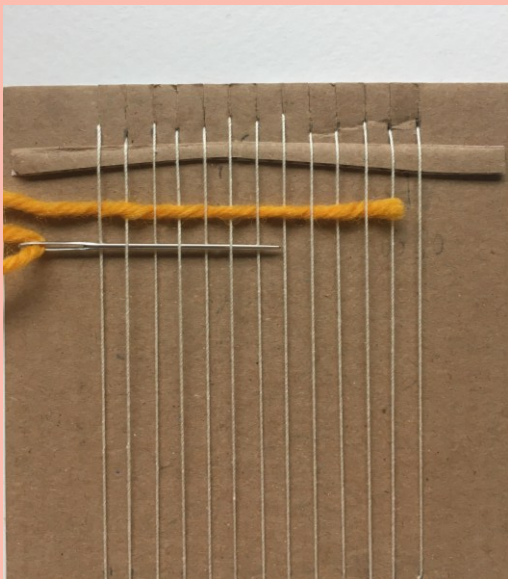

3. Loimilangan luominen
Teippaa narun toinen pää pahvin toiselle puolelle. Kieritä narua pahvin ympärille viillosta viiltoon. Pahvin oikealla puolella narut ovat rivissä niille merkatuissa viilloissa.

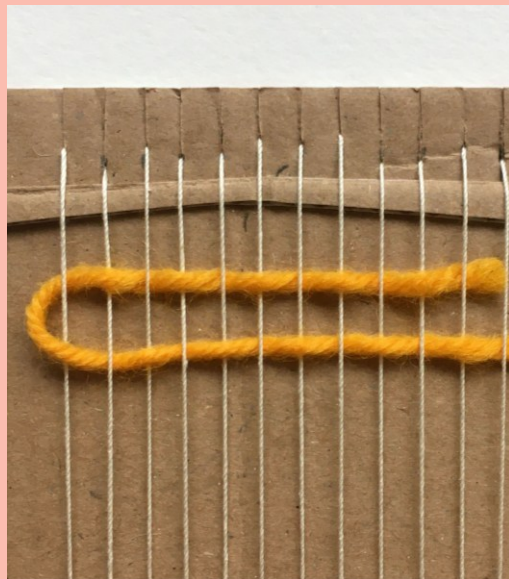

Vinkki: Voit laittaa pienen pahvinsuikaleen loimilankojen alle pahvin oikealle puolelle, jotta loimesta ei tule liian tiukka. Suikale pitää loimet koholla pahvista ja kutominen on helpompaa.

Työvaiheet

4. Kutominen
Pujota kudelanka neulan silmään! Pujota lanka loimilankoihin joka toisen loimilangan alta ja joka toisen loimilangan päältä. Vedä langan pää loimien väliin niin, ettei se jää loimien ulkopuolelle.

Pujota seuraava kerros eri puolelta loimilankoja: jos äsken pujotit ensimmäisen langan yli, nyt pujota sen ali! Älä kiristä lankaa reunalta liian tiukaksi, se vetää koko kudoksen reunan vinoon.

Jatka näin kunnes kudoks on mielestäsi valmis! Jos vaihdat lankaa välissä, vedä langanpää näkymättömiin loimien väliin kuten alussa. Jos langanpää nousee näkyviin myöhemmin, nipsaise se saksilla pois.

5. Työn irrottaminen ja päättely

Leikkaa loimilangat varovasti poikki työn toiselta puolelta keskeltä.

Työvaiheet

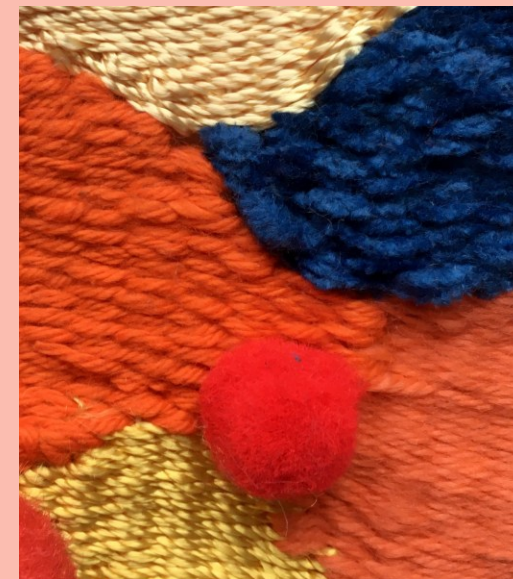
Irrota työ pahviviilloista. Tässä vaiheessa työ saattaa äkkinäisistä liikkeistä purkautua, joten nypi langat varovasti irti viilloista. Käsittele päättelemätöntä työtä varoen.

Sido loimilangat pareittain umpisolmuun niin, että kudoksen reuna jää lankojen väliin ja ettei kudos pääse purkautumaan.

Voit jatkaa työtä vielä lisäämällä tupsuja, lettejä tai mitä keksitkään!

Kokeile myös kutoa esimerkiksi muovipussin tai kankaan suikaleita, helmiä pujottettuna lankaan, heijastinlankaa...

Tiesitkö että...

Aalto-yliopistossa kehitetty menetelmä nimeltä *loncell*, jossa käytetyt tekstiilit, puukuitu tai vaikkapa vanhat sanomalehdet voidaan muuttaa uudeksi tekstiilikuiduksi!

Menetelmä on ympäristöystävällinen ja myrkytön, ja siinä selluloosa muutetaan kuiduksi, joka voidaan kutoa kestäväksi kankaaksi.

Oheisessa kuvassa *loncell*-menetelmällä vanhoista farkuista valmistettu huivi.

Jaa kuva

#AaltoJunior
#kokeilekotona

Lähteet

Kuvat:

Viivi Räsänen / Aalto Junior

Biorefineries / Aalto-yliopisto

https://www.aalto.fi/sites/g/files/flghsv161/files/styles/slider_medium/public/2020-07/ioncell_recycling_jeans.jpg?itok=uwOEm9Ei

putevodnik / Needpix

<https://www.needpix.com/photo/1125772/weaving-machine-matter-wood-old-exhibit-russian-russia-historical>

Verkkolähteet:

Ala kutoa – pahvin avulla se käy helposti / Yle

<https://yle.fi/aihe/artikkeli/2019/02/21/ala-kutoa-pahvin-avulla-se-kay-helposti>

Kudonta / Wikipedia

<https://fi.wikipedia.org/wiki/Kudonta>

Ioncell

<https://ioncell.fi>

<https://www.whatif.aalto.fi/ioncell-fin>